

Î N C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Mîță Sergiu cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 20 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 6 februarie 2015, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mîță Sergiu cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 martie 2011, asiguratul Mihalachi Grigore a încheiat cu SA „Moldasig” contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 18/AG 283039, care se extinde asupra unui număr limitat de persoane.

A relatat că la 1 ianuarie 2012 în or. Chișinău a avut loc un accident rutier între automobilele de model Mercedes-Benz 313 D cu n/î XXXXX, condus de Mîță Sergiu și automobilul de model Mazda Premacy cu n/î XXXXX, condus de Vainberg Boris.

A afirmat că vinovat de încălcarea Regulamentului circulației rutiere adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 713 din 27 iulie 1999 și de producerea accidentului rutier și deteriorarea automobilului de model Mazda Premacy, conform deciziei Poliției Rutiere a fost găsit șoferul automobilului de model Mercedes-Benz 313 D cu n/î XXXXX, condus de Mîță Sergiu, care posedă un certificat de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. AG 283039, eliberat de SA „Moldasig”.

A mai indicat reclamantul că în conformitate cu art. 21 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în urma primirii cererilor din partea persoanelor cointeresate, SA „Moldasig” a întocmit un dosar de daune înregistrat sub nr. D/RCA/13- 1004.

A menționat că la 12 ianuarie 2012 de către SA „Moldasig” a fost întocmit un proces-verbal de constatare și evaluare a pagubelor nr. D/RCA/12-69, prin care de comun acord cu părțile cointeresate au fost stabilite defectele aduse automobilului deteriorat de model „Mazda Premacy” cu n/î XXXXX.

A comunicat că potrivit devizului de calcul întocmit de specialistul companiei SA „Moldasig”, suma despăgubirii de asigurare pentru repararea automobilului de model „Mazda Premacy” constituia 46 120 lei.

A susținut reclamantul că întrucât Miță Sergiu, la momentul comiterii accidentului rutier, nu era inclus în contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. 18/AG 283039 din 18 martie 2011, și în temeiul art. 29 lit. d) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, SA „Moldasig” dispune de dreptul de a înainta acțiune în ordine de regres față de persoana răspunzătoare de producerea pagubelor, dacă acesta nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesorul autovehiculului și asiguratorul de răspundere civilă auto.

A reiterat reclamantul că SA „Moldasig” la data de 5 februarie 2015, prin reclamația nr. 200, i-a propus părâtului să achite benevol suma respectivă însă ultimul nu a reacționat la aceasta și paguba până în prezent nu este achitată.

În drept, reclamantul SA „Moldasig” și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 29 lit. d) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2016.

A solicitat SA „Moldasig” încasarea de la Serghei Miță în beneficiul său în ordine de regres a pagubei în mărime de 46 120 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 20 decembrie 2016 acțiunea SA „Moldasig” a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către SA „Moldasig” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 20 decembrie 2016.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că reclamantul a cunoscut despre mărimea pagubei la data de 12 ianuarie 2012. Mai mult că, Ordinul Directorului general al SA „Moldasig” nr. 148-01, în care s-a dispus achitarea către SRL „Predominanta-CR” a sumei pentru reparația vehiculului a fost emis la data de 26 ianuarie 2012 și expres s-a indicat de a înainta acțiune de regres către Miță Sergiu.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, timp de 3 ani reclamantul nu a întreprins careva măsuri de a intenta o acțiune în apărarea drepturilor încălcate, dar s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată abia la data de 6 februarie 2015, după expirarea termenului de trei ani de zile.

Instanța de apel a mai reiterat că termenul de prescripție la înaintarea acțiunii în regres începe să curgă de la data când trebuia executată obligația principală, potrivit art. 272 alin. (6) Codul civil, adică de la data nașterii în sarcina companiei de asigurare a obligației de plată a despăgubirii și nicidecum de la data achitării efective a despăgubirii, argumentele reclamantului fiind fără suport legal.

La 14 august 2017 SA „Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel din 16 mai 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea concluzionând că acțiunea este depusă tardiv, or potrivit art. 272 alin. (2) Cod civil, prescripția începe să curgă de la data când obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției.

A afirmat că întrucât plata despăgubirilor de asigurare însuși din natura lor sunt obligații pecuniare, în privința acestora sunt aplicabile prevederile normei sus enunțate. Așadar, dreptul subiectiv al asigurătorului de înaintare a acțiunii în regres este afectat de o condiție suspensivă născută în urma devenirii obligației certe, lichide și exigibile.

Totodată a menționat că momentul devenirii obligației certe, lichide și exigibile este datorată de achitarea efectivă a despăgubirilor de asigurare, or potrivit art. 1329 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

A susținut că calcularea termenului de prescripție în acțiunile de regres are specificul său, reieșind din art. 272 alin. (6) Cod civil, în cazul obligațiilor regresive, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când trebuia executată obligația principală. Astfel, dreptul de regres apare din momentul executării obligației de bază, adică din momentul reparării daunei, cauzat de altă persoană.

A reiterat că în condiția în care în prezenta speță presupune preluarea de către asigurător a drepturilor asiguratului în temeiul art. 17 alin. (1) lit. c) a Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, începutul termenului de prescripție nu poate fi mai înainte decât apariția dreptului de regres.

A concluzionat că SA „Moldasig” a executat obligația principală, achitând suma despăgubirii de asigurare la 8 februarie 2012, iar acțiunea în instanța de fond a fost înaintată la 6 februarie 2015, context în care SA „Moldasig” s-a încadrat în interiorul termenului de 3 ani.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 16 mai 2017 la data de 9 iunie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 10096 (f. d. 128), iar recurenta SA „Moldasig” a recepționat-o la 14 iunie 2017, ceea ce se confirmă prin copia plicului anexat (f. d. 134).

Astfel, recursul declarat la data de 14 august 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către SA „Moldasig” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Moldasig” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către SA „Moldasig”.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva